



Naturskyddsföreningen i Stockholms län



Stockholm, den 11 december 2006

Till
Länsstyrelsen i Stockholms län
Anna Dominkovic
Box 22067
104 22 Stockholm

Synpunkter på Länsstyrelsens planeringsunderlag för större vindkraftsanläggningar i Stockholms län

Naturskyddsföreningen i Stockholms län och Friluftsförbundet Stockholms Distriktsförbund (föreningarna) anser att vindkraften ska spela en viktig roll i en framtida elförsörjning, baserad på förnybara energikällor. Vi ser det som mycket angeläget att en planerad utbyggnad av vindkraften kan ta fart för att nå det av Riksdagen antagna planeringsmålet på 10 TWh vindkraftsel till 2015. Här måste även Stockholms län ta sitt ansvar för lokalisering av vindkraft.

Vi instämmer samtidigt i Länsstyrelsens uppfattning att ett planeringsmål för vindkraftsanläggningar i Stockholms län som bestäms i förhållande till länets yta och inte till invånarantal är att föredra.

Länsstyrelsens underlag visar på ett bra sätt de möjligheter och svårigheter som vindkraften har i ett län av Stockholms karaktär. Vi delar i huvudsak Länsstyrelsens slutsats att och även var det finns en stor potential för fler vindkraftsanläggningar i Stockholms län, men vill gärna lyfta fram och förstärka vissa aspekter som är viktiga i den fortsatta planeringen.

Kommunernas översiktsplanering

Ett sätt att generellt hantera olika intressen i ett tidigt skede är att kommunerna börjar ta med vindkraftsplaneringen i sin översiktsplanering, så att lämpliga lägen redan inom ramen för samrådsförfarandet kan diskuteras. För att få en i ett regionalt perspektiv optimal och effektiv fördelning av vindkraftsanläggningar måste denna planering ske i samråd med grannkommunerna och Länsstyrelsen. Dessa processer bör uppmuntras och underlättas av Länsstyrelsen. Detta kan dock självklart inte ersätta samrådsprocesser för de slutliga anläggningarna.

Naturskyddsföreningen i Stockholms län

Kontakt: Susanne Ortmanns
Kanslichef
Norrbäckag 80, 113 41 Stockholm
Tel direkt: 08-644 52 55
www.stockholm.snf.se

Friluftsförbundet Stockholms Distriktsförbund

Kontakt: Ylva Schöldberg
Friluftskonsulent
Box 9023, 126 09 Hägersten
Tel direkt 08-556 307 49
Fax 08-549 012 50
www.friluft.se/stockholm-distrikt

Områden som inte är lämpliga för vidare utredning

Stockholms skärgård

Länsstyrelsen konstaterar i sin redogörelse av ytor som är tänkbara för fortsatt utredning av etablering av vindkraftsanläggningar att Stockholms läns skärgård är så pass unik och att det redan finns så många, redan idag delvis motsatta intressen, att många områden i skärgården måste anses vara direkt olämpliga för vindkraftsanläggningar. Denna uppfattning finner också stöd i Boverkets förklaring av s.k. stoppområden.

Föreningarna delar denna uppfattning, men menar samtidigt att det bör finnas en öppenhet för lokala initiativ för etablering av vindkraft på skärgårdsöarna, som bör kunna prövas även om de ligger inom områden som Länsstyrelsen anser är mindre lämpliga för etablering av vindkraft. Detta med tanke på att sådana lokala initiativ där olika intressen gemensamt driver etableringen av vindkraftsverk kan minska risken för konflikter väsentligt. Ett sådant etableringsförsök får dock inte äventyra intressen som naturvård, friluftslivet, kulturmiljövård med mera.

Ett förslag från Stockholms läns landstings Regionplane- och trafikkontor (RTK) till delregional utvecklingsplan för Stockholms kust och skärgård är för närvarande på remiss. Där omnämns ordet "vindkraft" en enda gång, och det uttrycks behov av ett underlag för framtida ställningstaganden till nya energiproduktionsanläggningar. Vi anser det som nödvändigt och utgår ifrån att nära kontakt och ömsesidigt utbyte finns mellan Länsstyrelsens och RTK:s planeringsprocesser.

Bullerfrihet behöver skyddas

Vi instämmer till fullo i resonemanget kring nödvändigheten att skydda de få områden i länet från etablering av vindkraft som inte eller enbart i mycket liten omfattning störs av buller.

Vatten- och strandområden

Samma generella skydd bör gälla för ekologiskt särskilt känsliga områden som exempelvis många av länets grunda och värdefulla vikar.

Föreningarna anser inte att en avvägning gentemot vindkraftsintresset bör göras vid strandskyddsområden utan att etablering i strandnära lägen bör undvikas för att inte hota strandskyddets syften (friluftslivets tillgång till stränder och skydd av växt- och djurlivet) vid vindkraftsetablering. Med tanke på den stora ytan i länet som enligt planeringsunderlaget är lämplig för vidare utredning utan att riskera konflikter borde det vara fullt möjligt att skydda strandnära lägen från vindkraft utan att äventyra en kraftig utbyggnad av vindkraft.

Undantag för sjöar

När det gäller det undantag för sjöar från områden lämpliga att utreda för vindkraft så bör en buffertzona specificeras. En skyddszon på 500 m som den som föreslås för kyrkor och bebyggelse kan vara rimligt.

Rekreationsområden och friluftslivet

Som möjliga markanvändningsintressen som kan beröras av en vindkraftsetablering nämns rekreationsområden. Det är oklart om det med detta begrepp avses detsamma som med friluftslivets intressen. Friluftslivet spelar en viktig roll för väldigt många människor i Stockholms län. Då många bor i tätbebyggda områden finns det ett stort behov av tätortsnära områden som lämpar sig för olika sorters friluftsliv. Detta är intressen som – genom att de berör så pass många – måste väga tungt i en avvägningsskonflikt och som bör omnämnas bland de olika markanvändningsintressen som finns och som kan leda till konflikt.

Vindkraft till havs

När det gäller vindkraft till havs saknas det fortfarande, som också Länsstyrelsen skriver, mycket kunskap om både bottenförhållandena i många områden och den påverkan som vindkraftsverk i ett kort- respektive långsiktigt perspektiv kan ha. Här är det mycket viktigt med noggranna miljökonsekvensbedömningar innan lokaliseringsbeslut tas. Detta gäller bl.a. området i Norrtälje kommun som är av riksintresse för vindkraft. Även lönsamheten i anläggningar långt ute till havs måste analyseras grundligt.

Den fortsatta processen

Avslutningsvis gäller det nu för Länsstyrelsen och kommuner att samverka med vindkraftbranschen, markägare och boende att hitta lägen så att i ett första steg de 160 GWh uppnås. Utredningen belyser på ett riktigt sätt nödvändigheten att ta hänsyn till allmänna intressen såsom naturvård och möjligheter till turism och friluftsliv i orörd natur. Det som inte får glömmas bort i den fortsatta utredningen av konkreta lägen för etablering av vindkraftsanläggningar är markägarnas roll och delaktighet som blir av stor betydelse såsom en förutsättning för acceptans för utbyggnad av vindkraft i de lägen som ur allmän synpunkt bedöms som lämpliga. Vindkraft ger idag möjligheter till affärsupplägg där lokalbefolkning och berörda fastighetsägare kan vara delaktiga, även med investering och därmed dela på de ekonomiska vinsterna av att vindresursen på deras marker byggs ut.

.....
Mårten Wallberg
Ordförande
Naturskyddsföreningen i Stockholms län

.....
Charlotta Bürger Bäckström
Ordförande
Friluftsförbundet Stockholms Distriktsförbund